

РЕШЕНИЕ

№ 4245

гр. София, 20.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 153 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ

при участието на секретаря НЕЛИ М. ШАРКОВА
като разглежда докладваното от НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ Гражданско дело № 20221110129579 по описа за 2022 година

Предявени са обективно кумулативно съединени установителни иски с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 240, ал. 1 ЗЗД във вр. с чл. 4 ЗПК (отм.), във вр. с чл. 99 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за установяване съществуването на следните вземания: 6 357,47 лв., представляваща главница по договор за потребителски кредит „В.“ № ../2008 от 23.09.2008 г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на заявлението в съда – 25.11.2021 г. до окончателното изплащане на вземането и 1 937,42 лв., представляваща обезщетение за забава за периода 23.11.2018 г. – 23.11.2021 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 08.12.2021 г., поправена с разпореждане от 18.03.2023 г., по ч. гр. д. № 67205/2021 г., по описа на СРС, 153 състав. Претендират се и разноски.

Ищецът „М.“ АД твърди, че между ответника Д. Р. Г. и „А.Б.“ /понастоящем „Ю.Б.“ АД/, е сключен договор за потребителски кредит „В.“ № ../2008 от 23.09.2008 г. Посочва, че въз основа на договора на ответника бил предоставен кредит в размер на 7 000 лева със срок на погасяване до 23.09.2016 г. Твърди, че ответникът не е погасявал задълженията си по договора и кредитът е станал предсрочно изискуем, поради което ответната страна следвало да заплати претендираната главница, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 23.11.2018 г. - 23.11.2021 г. Излагат се съображения, че на 23.06.2011 г. между „А.Б.“ /понастоящем „Ю.Б.“ АД/ и ищеца е сключен договор за прехвърляне на вземания (цесия), по силата на който на ищцовата страна са прехвърлени вземанията, произтичащи от процесния договор за потребителски кредит. Поддържа се, че ответната страна е уведомена за извършената цесия по надлежния ред, поради

което от последната се претендират процесните вземания. Навежда твърдения, че в периода 13.03.2020 г. – 14.05.2020 г. не е текъл давностен срок относно процесното вземане, предвид обявеното на територията на страната извънредно положение.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника. Твърди, че договорът за цесия не е произвел действие спрямо него, тъй като не е уведомен от стария кредитор и по надлежния ред за извършената цесия. Оспорва да е сключвал процесния договор за заем, да се е запознавал с общите условия и да е усвоявал претендираната главница по съображения, изложени в отговора. Посочва, че договорът за потребителски кредит е нищожен на основание чл. 22, вр. чл. 10, ал. 1 ЗПК и чл. 22, вр. чл. 11, ал. 1 ЗПК. Излага съображения, че вземането по процесния договор за кредит не е обявено надлежно за предсрочно изискуемо. Оспорва претенцията за обезщетение за забава с подробни аргументи в тази насока. В евентуалност релевира възражение за изтекла погасителна давност. Претендира разноски.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира следното:

На 23.09.2008 г. между страните е сключен договор за потребителски кредит „В.“ № ../2008, представен и приет по делото, по силата на който кредиторът „А.Б.“ АД е отпуснал на ответника Д. Г. потребителски кредит в размер на 7 000 лв., който последният се е съгласил да върне при следните параметри и условия: срок на издължаване - 96 месеца; фиксиран годишен лихвен процент – 12 %; еднократна такса за управление и обработка на кредита – 30 лв.; годишен процент на разходите – 12.81 %; брой месечни вноски – 96, всяка от които на стойност 113,79 лв., като общата дължима сума по кредита е 10 923,84 лв. Договорът е сключен при общи условия, които са неразделна част от същия.

С приложение № 1 към договор за продажба на вземания /цесия/ от 23.06.2011 г., сключен между „А.Б.“ АД и ищеца „М.“ АД банката е прехвърлила на ищеца вземане по договора за потребителски кредит „В.“ № ../2008 в общ размер на 6 708,60 лв.

С пълномощно цедентът „А.Б.“ АД е упълномощил ищеца да уведоми от името на банката всички длъжници по вземанията, които банката е цедираа с договора за продажба на вземания от 23.06.2011 г.

С уведомление изх. № . ищецът, действайки като пълномощник на „А.Б.“ АД, е уведомил ответника Г. за извършената цесия. Уведомлението е получено лично съгласно приложената обратна разписка.

На 10.03.2014 г. между „М.“ АД и Д. Г. е подписано писмено споразумение, с което последният се задължил да плати на „М.“ АД цедираното вземане по договора за кредит в оставащия му размер 6 636,61 лв., от които 6 357,47 лв. главница и 279,14 лв. законна лихва. Изплащането на задължението е било разсрочено, както следва: от м. март 2014 г. до м. август 2014 г. длъжникът следвало да плаща до 30-то число по 50,00 лв.; а

считано от м. септември 2014 г. длъжникът се задължавал да заплаща ежемесечно до 30-то число по 100,00 лв. до окончателното погасяване на задължението.

Поради неизпълнение на споразумението между страните, ищецът е изпратил писмено уведомление до ответника от 04.11.2021 г., с което го уведомил, че счита споразумението за разсрочване за прекратено и претендира целия остатък по кредита. Уведомлението е получено от Д. Г. на 15.11.2021 г. съгласно приложената обратна разписка от куриер.

На 25.11.2021 г. ищецът е подал във СРС заявление по чл. 410 ГПК. На основание чл. 411 ГПК съдът е издал заповед за изпълнение от 08.12.2021 г., поправена с разпореждане от 18.03.2023 г., за сумите 6 357,47 лв., представляваща главница по договор за кредит „В.“ № ../2008 от 23.09.2008 г., ведно със законната лихва за периода от 25.11.2021 г. до изплащане на вземането, и 1 937,42 лв., представляваща мораторна лихва за период от 23.11.2018 г. до 23.11.2021 г.

Съгласно приетата по делото и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза на ответника са преведени 7 000 лв. на 23.09.2008 г., като общият размер на задължението по кредита е 10 923,84 лв. Прехвърлените с цесията вземания към 23.06.2011 г. са в общ размер на 6 708,60 лв. Извършените плащания от ответника след датата на цесията са в общ размер на 2 741,00 лв., с които суми са погасявани лихви. Размерът на задължението на кредитополучателя към датата на подаване на заявлението в съда – 25.11.2021 г. е в общ размер на 8 294,89 лв., от които 6 357,47 лв. главница и 1 937,42 лв. лихва за забава за периода 30.11.2018 г.-30.11.2021 г. За периода 23.11.2018 г. – 23.11.2021 г. размерът на законна лихва е 1 937,26 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Основателността на предявения главен иск предпоставя установяването на следните предпоставки: 1) възникването на облигационно отношение между „А.Б.“ АД и ответника по договор за потребителски кредит, по силата на което банката му е предоставила сумата по кредита, като за ответника е възникнало задължението за връщане на главницата заедно с възнаградителната лихва на уговорените падежи; 2) настъпване на изискуемостта на вземането; 3) размерът на вземането, 4) договор за цесия, сключен между „А.Б.“ АД (в качеството на цедент) и „М.“ АД (в качеството на цесионер), по силата на който „М.“ АД е придобило претендираното вземане на банката срещу ответника; 5) съобщаване на цесията на длъжника от страна на цедента - „А.Б.“ АД; 6) прекъсване на давността.

От представения по делото договор за кредит се установява, че ответникът в качеството му на кредитополучател е получил в заем от кредитора „А.Б.“ АД сумата 7 000 лв. Усвояването на сумата се установява от приетата по делото експертиза и се потвърждава от извършени от ответника

частични плащания по заема. Задълженията по договора са станали изискуеми при настъпил краен падеж на всички вноски на 23.09.2016 г.

Не е налице твърдяната от ответника недействителност на договора за кредит. Същият е сключен при действието на стария ЗПК /Обн., ДВ, бр. 53 от 30.06.2006 г., в сила от 1.10.2006 г., отм., бр. 18 от 5.03.2010 г., в сила от 12.05.2010 г./, където не е било въведено изискване за размера на шрифта. Отделно с процесния договор са спазени изискванията на чл. 6, чл. 7, т. 4 - 14, чл. 8, ал. 1, чл. 9, ал. 1 и чл. 10 ЗПК /отм./.

Налице е активна материална легитимация на ищеца, произтичаща от договора за прехвърляне на вземания от 23.06.2011 г. В договора за кредит е предвидена такава възможност /чл. 23/. Цесията е проявила своето действие съгласно чл. 99, ал. 4 ЗЗД по отношение на длъжника/ответник с получаването на уведомление с изх. № .. Налице е и изрично упълномощаване на цесионера от страна на цедента да съобщи на длъжника за извършеното прехвърляне на вземането. Допустимо е по силата на принципа на свободата на договаряне съгласно чл. 9 ЗЗД предишният кредитор /цедентът/ да упълномощи новия кредитор /цесионера/ да извърши съобщението до длъжника като негов пълномощник. В този случай представителната власт възниква по волята на представлявания - цедента, съгласно разпоредбата на чл. 36 ЗЗД, като обемът ѝ се определя според това, което упълномощителят е изявил съобразно чл. 39 ЗЗД. Упълномощаването не противоречи на целта на разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД. Връчване на уведомлението за цесията в хода на исковото производство, в това число с исковата молба, има действие спрямо длъжника /решение № 114/07.09.2016 г. по т. дело № 362/2015 г. на ВКС, II т.о./.

Размерът на непогасената главница по кредита съгласно счетоводната експертиза е в размер на 6 357,47 лв.

Възражението на ответника, че това задължение е погасено по давност, е частично основателно.

Процесният договор за банков кредит е сключен при действието на Закон за потребителския кредит /Обн., ДВ, бр. 53 от 30.06.2006 г., в сила от 1.10.2006 г., отм., бр. 18 от 5.03.2010 г., в сила от 12.05.2010 г. /, поради което и по аргумент от пар. 5 от ПРЗ на ЗПК / Обн. ДВ. бр.18 от 5 март 2010г., в сила от 12.05.2010 г./ по отношение на него се прилагат разпоредбите на отменения закон. Съгласно разпоредбата на чл. 4 ЗПК (отм.) договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, отсрочено или разсрочено плащане, лизинг и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. Срокът по потребителския кредит е този, с изтичането на който потребителят е длъжен да се издължи съобразно конкретно уговорената улеснена форма на плащане. Правната уредба на договора за потребителски кредит в ЗПК (отм.) дава възможност на страните да уговорят връщане на кредита на погасителни вноски до пълното погасяване на

задължението, какъвто е настоящият случай. Това обаче не превръща договора в такъв за периодични плащания, нито определя по-кратък срок за неговото погасяване, тъй като при периодичните плащания отделните задължения, въпреки техния общ правопораждащ факт, имат характер на самостоятелни задължения /вж. Тълкувателно решение № 3/2011 г. на ВКС по тълк. дело № 3/2011 г., ОСГК/, а при договора за потребителски кредит с уговорени погасителни вноски отделните плащания са начин на разсрочено погасяване на едно общо задължение на отделни части. Изискуемостта на съответната част от главницата настъпва в различни моменти по силата на постигнатото от страните съгласие, което има силата на закон между тях. За съответната част от главницата изискуемостта настъпва с изтичането на срока за плащането ѝ, от който момент за тази част кредиторът може да търси изпълнение, вкл. и по съдебен т.е. принудителен ред, поради което бездействието му се санкционира с течение на давностния срок по отношение на тази част от вземането по кредита. В тази връзка вземането на банката става изискуемо след настъпването на падежа на всяка една от погасителните вноски съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД, т. е. започва да тече приложимият петгодишен давностен срок по чл. 110 ЗЗД - поотделно за всяка вноска от датата, на която плащането е било дължимо /вж. решение № 90 от 31.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6629/2013 г., IV г. о.; решение № 45 от 17.06.2020 г. по т. д. № 237/2019 г. на ВКС, II т. о./.

Съгласно разпоредбата на чл. 110 от ЗЗД, с изтичането на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които закона не предвижда друг срок. От друга страна, според чл. 111 б. "в" от ЗЗД, с изтичане на тригодишна давност се погасяват вземанията за лихви.

С подписването в случая на споразумението 10.03.2014 г., с което е разсрочено изпълнението на договора за кредит, ответникът е признал наличието на задължение към този момент в общ размер на 6 636,61 лв. /главница + лихви/. Настъпило е прекъсване на давността по смисъла на чл. 116, б. „а” ЗЗД, тъй като същата не е била изтекла за задълженията по договора за кредит към този момент, като след 10.03.2014 г. е започнала да тече нова погасителна давност, считано от падежа на всяка вноска от новия погасителен план.

Заявлението за издаване на заповед за изпълнение, от когато се счита предявен искът по чл. 422 ГПК, е подадено на 24.11.2021 г., с оглед на което за погасени по давност следва да се считат всички задължения по кредита за главница, чиято изискуемост е настъпила преди 14.09.2016 г., като се съобрази и периодът от 13.03.2020 г. до 21.05.2020 г. /общо 70 дни/, през който давност спрямо процесните вземания не е текла, предвид разпоредбата на чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение в първоначалната ѝ редакция /ДВ, бр. 28/28.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г. /.

Следователно за погасени по давност следва да се считат месечните

вноски, дължими за периода от 01.03.2014 г. до 14.09.2016 г., които са в общ размер на 2 700 лв. съгласно уговореното в споразумението. Непогасена по давност е останала главница в размер на 3 657,47 лв., до която сума искът следва да се уважи.

По отношение на акцесорната претенция за лихва за забава съгласно чл. 119 ЗЗД с погасяването на главното вземане се погасяват и произтичащите от него допълнителни вземания, макар давността за тях да не е изтекла. Ето защо лихва за забава върху дължимите ежемесечни вноски за периода от 01.03.2014 г. до 14.09.2016 г. /2 700 лв./ не се дължи. Погасени по давност са и всички мораторни лихви, чиято изискуемост е настъпила преди повече от 3 години от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, т. е. преди 14.09.2018 г. върху непогасената главница 3 657,47 лв. Изчислен от съда, при условията на чл. 162 ГПК чрез лихвен калкулатор, размерът на лихвата за забава за периода от 23.11.2018 г. – 23.11.2021 г., начислена върху сумата 3 657,47 лв., е 1 114,52 лв., до която сума акцесорния иск следва да се уважи.

На ищеца следва да се присъди и законна лихва върху уважената главница от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение.

При този изход на спора право на разноски възниква и за двете страни.

На ищеца следва да се присъдят на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разноски в размер на 383,09 лв. за държавна такса, депозит за вещо лице и юрисконсултско възнаграждение за исковото производство и 124,21 лв. за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в заповедното производство.

На ответника следва да се присъдят на основание чл. 78, ал. 3 ГПК разноски в размер на 467,18 лв. за адвокатско възнаграждение в исковото производство и 254,82 лв. – в заповедното производство.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, че Д. Р. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. СС.. дължи на „М.“ АД, ЕИК .., със седалище и адрес на управление: гр. С., на основание чл. 240, ал. 1 ЗЗД във вр. с чл. 4 ЗПК (отм.), във вр. с чл. 99 ЗЗД сумата 3 657,47 лв., представляваща цедирана по договор за прехвърляне на вземания от 23.06.2011 г. главница по договор за потребителски кредит „В.“ № ../2008 от 23.09.2008 г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на заявлението в съда – 25.11.2021 г. до окончателното изплащане на вземането и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата 1 114,52 лв., представляваща обезщетение за забава за периода 23.11.2018 г. – 23.11.2021 г., като ОТХВЪРЛЯ иска за главница за разликата над присъдената сума 3 657,47 лв.

до пълния предявен размер 6 357,47 лв. и иска за лихва за разликата над 1 114,52 лв. до пълния предявен размер 1 937,42 лв., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 08.12.2021 г., поправена с разпореждане от 18.03.2023 г., по ч. гр. д. № 67 205/2021 г., по описа на СРС, 153 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК Д. Р. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. СС.. да заплати на „М.“АД, ЕИК .., със седалище и адрес на управление: гр. С.. на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 383,09 лв. разноси в исковото производство и сумата 124,21 лв. разноси в заповедното производство.

ОСЪЖДА „М.“АД, ЕИК .., със седалище и адрес на управление: гр. С.. да заплати на Д. Р. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. СС.. на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата 467,18 лв. разноси в исковото производство и сумата 254,82 лв. разноси в заповедното производство.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____